

Laia de Ahumada Escriptora

"Hi ha una espiritualitat que es viu més enllà de les religions"

Espirituals sense religió entra a l'interior de catorze persones que viuen la transcendència al marge dels dogmes

MIREIA ROURERA

És possible una espiritualitat sense religió? El marc religiós és l'únic on l'espiritualitat es pot desplegar? L'escriptora Laia de Ahumada, descendent de Teresa de Cepeda y Ahumada, santa Teresa de Jesús, ha intentat esbrinar-ho en el seu llibre *Espirituals sense religió* (Fragmenta), en el qual entrevista catorze persones, algunes de conegudes, altres d'anònimes, que ens parlen de la seva espiritualitat. De Ahumada, autora de diversos llibres, entre els quals *Vull parlar de Déu* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat) i *Paraules des del silenci* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), es va fer popular l'any 2008 amb *Monges* (Fragmenta), un llibre de converses que va trencar amb la imatge estereotipada que es té de les monges. Amb *Espirituals sense religió* l'escriptora vol entrar al món interior dels seus entrevistats.

Què és l'espiritualitat?

Jo agafaria la definició que fa Xavier Melloni, que és molt clara: la religió és la copa i l'espiritualitat és el vi que omple la copa de les religions.

En el seu llibre esmenta l'espiritualitat sense religió. Me'n pot parlar?

Estem en un moment en què els filòlegs tenim molta feina perquè contínuament estan canviant els conceptes i és important saber de què estem parlant a cada mo-

ment. El llibre neix d'una necessitat de voler saber sobre una espiritualitat que s'està vivint més enllà de les religions. Els espirituals del meu llibre són persones que viuen allò transcendent, que es meravellen i s'encarnen. I la religió, la institució religiosa, sovint està encapsulant l'experiència. Per això aquestes persones volen viure la seva espiritualitat, aquesta capacitat de transcendir-se, meravellar-se i encarnar-se fora o al marge de la religió.

Les catorze persones que ha entrevistat, com les ha anat a buscar?

És veritat que hi ha algú conegut, però jo, en principi, em decantava per buscar persones del carrer, d'aquelles que ningú sap qui són. Sí que he entrevistat persones conegudes, però he intentat que no ho fossin gaire. Totes són persones laïques, evidentment. He buscat persones del món de la cultura i del món de l'art, que sovint relacionem amb espiritualitat, però també he buscat d'altres persones fora d'aquest perfil: economistes, activistes socials...

En aquest món globalitzat, l'espiritualitat queda una mica marginada?

Quan parlem de persones espirituals, sempre parlem d'una minoria, però jo penso que cada cop n'hi ha més. Jo cada cop em trobo més persones que estan en aquesta recerca, que cada vegada estan més cansades del que estan vivint, d'aquest consumisme, d'aquest banalisme, d'aquesta pressa que ens envolta, i que

estan buscant ser elles mateixes.

La crisi ha afavorit aquesta recerca?

Són moltes coses, les que s'han ajuntat. Quan parlem de crisi no només parlem d'economia sinó que estem parlant d'una crisi global, en tots els sentits, i aquestes persones també en parlen. Estem parlant d'una crisi ambiental, de valors, econòmica, de sistema, tant polític com social... Hi ha una frase que s'atribueix a Rahner però que de fet és de Panikkar que diu: "El segle XXI serà místic o no serà." Penso que anem una mica per aquí; tenim una necessitat de ser i poder-ho viure.

Un dels entrevistats en aquest llibre, l'artista Oriol Teixidor, explica com va viure una experiència espiritual en contemplar una obra de Tàpies.

Una de les coses que m'he trobat és que per explicar allò sagrat només tenim un llenguatge religiós, per tant, sempre estem

BIOGRAFIA

Recerca interior

Espectora i poeta que tracta, sobretot, de temes espirituals i de recerca interior, Laia de Ahumada és doctora en filologia catalana i es va donar a conèixer al gran públic amb el llibre *Monges*. És cofundadora del Centre Obert Heura, que atén persones sense llar.

Tal com diu Xavier Melloni, "la religió és la copa i l'espiritualitat és el vi que omple la copa de les religions"

Laia de Ahumada, al mig, amb quatre dels seus *espirituals*: Oriol Teixidor, Teresa Guardans, Laia Montserrat i Carles Duarte.
SIGNATURA

als. Tothom va coincidir a identificar espiritual amb transcendent... tot i que algun entrevistat volia parlar d'interioritat perquè amb espiritualitat creia que fèiem la dualitat cos i esperit.

Per ser espiritual s'ha de tenir temps?

Totes les persones parlen de donar un temps a la seva espiritualitat, de crear espais de silenci on poder-la viure. Els entrevistats van respondre afirmativament a tres condicions que posava jo: primera, que dediquessin temps a la seva espiritualitat; segona, que aquesta espiritualitat la sabessin verbalitzar, i tercera, que la tinguessin encarnada, que toquessin de peus a terra.

Quina diferència hi ha entre els llibres d'espiritualitat i transcendència i els anomenats d'autoajuda?

Amb això de l'autoajuda, la Teresa Guardans, que es dedica a educar en la interioritat, deia que no sap per què ens espanten tant ara amb el tema de l'autoajuda i la diferenciem de la religió si les religions durant segles s'han dedicat també a l'autoajuda: ens han ajudat a néixer, a viure i a morir. Tot allò que serveixi per ajudar-nos no només a viure sinó a ser, benvingut sigui, penso jo! Però sempre faig una diferència: el matís que hi posaria seria si aquesta espiritualitat només la busco per estar bé amb mi o la busco per estar bé amb mi i també em porta cap als altres, cap al compromís, etc. I una de les característiques que tenen totes les persones entrevistades en el meu llibre és que volen deixar el món millor que com l'han trobat. Quan parlo d'una espiritualitat encarnada, parlo d'això!

Vostè forma part del projecte editorial de Fragmenta, una editorial independent que, des de la perspectiva aconfessional, està especialitzada en llibres sobre les religions i l'espiritualitat. Vostè en concret col·labora en el consell assessor de la col·lecció Sagrats i Clàssics. Creu que el fet religiós interessa?

Una cosa molt important que ha fet Fragmenta és que ha permès als escriptors del nostre petit país que estàvem treballant en aquest àmbit de l'espiritualitat, tant des del punt de vista teòric o experimental com des de l'experiència, poder publicar. Té un públic ampli i variat, fidel, que vol consumir llibres d'espiritualitat i religió de qualitat. Una altra cosa destacable és que no es treballa amb traduccions sinó amb textos originals, i això és important. Hi ha un públic que està buscant aquest tipus de llibre. És fonamental que aquesta editorial no pertanyi a cap confessió.

Vint monges extraordinàries

Quin és el teu desig profund? Què és el que dona sentit a la teva vida? Aquesta és la pregunta que va fer Laia de Ahumada a vint monges catalanes de diferents ordes religiosos

que treballen en diferents àmbits: l'ensenyament, l'acollida, el món de la marginació, la contemplació... "Va ser sorprenent perquè realment la gent es pensava que les monges esta-

ven dintre dels seus convents i prou. Se les conelxia poc perquè mai se'ls havia anat a preguntar", diu De Ahumada, que critica que ara es qüestionen el seu dret a fer política.

intentant explicar una altra cosa que no seria religiosa però ho expliquem amb el mateix llenguatge. Jo diria que és una experiència de transcendència que té ell i que en cap moment intenta bastir una copa d'aquesta experiència sinó beure d'aquesta espiritualitat, meravellar-se i encarnar-se tocant de peus a terra.

També ha entrevistat la cantant Lúcia

Pujol, el poeta Carles Duarte, el músic Natxo Tarrés... Cada un d'ells ha trobat en l'art, en la música, en la poesia, la seva religió.

Això és el que ells anomenen espiritualitat. De fet, ens va costar molt definir el títol *Espirituals sense religió*, que és molt contundent. Trobar el títol va durar tot el llibre, en primer lloc perquè els entrevistats havien d'identificar-se amb espíritu-

“

Els espirituals del meu llibre són persones que viuen allò transcendent, que es meravellen i s'encarnen

“

Cada cop trobo més persones que estan en aquesta recerca, que cada vegada estan més cansades del consumisme, del banalisme